

Prohlášení k životnímu prostředí

OHL ŽS, a.s.
závod Pozemní stavitelství

Prohlášení k životnímu prostředí

Toto prohlášení je připraveno v rámci EMAS II (Eco-Management and Audit Scheme) podle Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 761/2001, Nařízením Komise (ES) č. 196/2006, kterým se mění příloha I nařízení č. 761/2001, Usnesením vlády ČR č. 466/1998 a jeho aktualizace Usnesením vlády ČR č. 651/2002 a validováno akreditovaným environmentálním ověřovatelem.

Program EMAS II byl zaváděn od roku 2003 a poprvé ověřen v roce 2004. Jedná se tedy o druhé úplné ověření Prohlášení k životnímu prostředí.

Prohlášení je volně dostupné pro zájemce z řad veřejnosti, úřadů státní správy nebo firem. O zaslání tohoto dokumentu je možno požádat telefonicky na telefonním čísle 545 115 307 nebo e-mailem dkovarikova@ohlzs.cz případně může být předáno i osobně na recepci OHL ŽS, a.s., Burešova 938/17, Brno – střed, 660 02.

Obsah :

1. **Úvodní slovo**
  - 1.1 Integrovaná politika
2. **Představení akciové společnosti**
  - 2.1 Závod Pozemní stavitelství
    - 2.1.1 Sídlo správy závodu
    - 2.1.2 Areál Brno – Maloměřice
    - 2.1.3 Areál Brno – Slatina
    - 2.1.4 Areál Brno – Světlá
    - 2.1.5 Areál Ostrava – Svinov
    - 2.1.6 Areál Olomouc - Sibiřská
    - 2.1.7 Stavby
3. **Systém řízení s ohledem na životní prostředí**
  - 3.1 Systém péče o životní prostředí při realizaci staveb
    - 3.1.1 Jednání se zainteresovanými stranami
4. **Environmentální aspekty**
  - 4.1 Přímé aspekty
  - 4.2 Nepřímé aspekty
5. **Závěr**
6. **Příloha**
  - 6.1 Organizace a výkonnost závodu Pozemní stavitelství
  - 6.2 Monitorování a měření environmentálních ukazatelů
  - 6.2 Environmentální cíle závodu Pozemní stavitelství

Kontakt:

OHL ŽS, a.s.,

Burešova 938/17, 660 02 Brno – střed

IČO: 463 42 796

DIČ: CZ-46342796

Bankovní spojení: 750762/0100, KB Brno- město

Závod Pozemní stavitelství

Burešova 938/17, CZ – 660 02 Brno - střed

Ing. Josef Martinovský, výkonný ředitel pro pozemní stavby

Tel.: +420 541 572 111, Fax.: +420 541 572 542

1. Úvodní slovo

Vážení spolupracovníci, obchodní partneři, spoluobčané,

chtěli bychom Vám představit závod Pozemní stavitelství (PS) a seznámit Vás s tím, jak prosazujeme a realizujeme jednotlivé kroky vedoucí ke zlepšování životního prostředí. Náš závod je součástí společnosti OHL ŽS, a.s., jedné z největších stavebních firem v ČR.

Jedním ze strategických cílů společnosti OHL ŽS, a.s. a tedy i našeho závodu je prokazovat svým zákazníkům a ostatním zainteresovaným stranám svoji schopnost řídit nejen kvalitu produkce, ale také ochranu a tvorbu životního prostředí a v neposlední řadě i ochranu zdraví při práci svých zaměstnanců.

OHL ŽS, a.s. patří mezi ty firmy, jež jsou přesvědčeny o nutném proaktivním postoji, který preventivním způsobem řeší environmentální problematiku již před jejím vznikem, při využití takových postupů, které soustavně zlepšují environmentální chování firmy.

Pouhé dodržování právních a legislativních předpisů pod hrozbou finančních sankcí a řešení environmentální problematiky operativně až po jejím výskytu nemůže být současným postojem moderní a společensky odpovědné firmy.

V oblasti jiných environmentálních požadavků se zaměřujeme na plnění požadavků uplatňovaných zákazníky a pozornost věnujeme také požadavkům dalších zainteresovaných stran .

Toto prohlášení je součástí plnění našich strategických záměrů týkajících se ochrany životního prostředí a jeho cílem je informovat Vás objektivně o vlivech našeho závodu na životní prostředí, o našich cílech a jejich plnění.

V Brně dne 28. 5. 2007

Ing. Josef Martinovský
výkonný ředitel pro pozemní stavby,
člen představenstva OHL ŽS, a.s.

Ing. Jaromír Ticháček, CSc.
výrobní a technický ředitel
závodu,
představitel vedení závodu
pro integrované systémy řízení

Ing. Josef Jahoda
obchodní ředitel závodu

p. Miroslav Cetl
náměstek výkonného ředitele
ekonomický

1.1 Integrovaná politika

POLITIKA

pro období let 2007 – 2010

OHL ŽS, a.s. je nástupcem akciové společnosti ŽS Brno, vzniklé ze státního podniku Železniční stavitelství Brno založeného v roce 1952, jako specializovaný podnik pro zabezpečení oprav, obnovy a modernizace železnic.

Akciová společnost OHL ŽS – tvořená oborovými závody Dopravní stavby a Pozemní stavitelství, jako člen významné španělské stavební a investiční skupiny OHL,

uplatňuje zásady udržitelného rozvoje,

tzn. rovnováhu mezi hospodářským rozvojem, šetrným přístupem k životnímu prostředí a sociální odpovědností. Své dovednosti aplikuje u železničních i silničních, pozemních i inženýrských, technologických, energetických a také ekologických staveb. V praxi zohledňuje nejen kvalitu prováděných prací, ale též pozitivní vztah k životnímu prostředí a zásadám bezpečné práce.

Filozofie – vytváření hodnot za plnění podmínek udržitelného rozvoje, je promítnuta do řízení společnosti prostřednictvím integrovaného systému řízení, založeného na certifikovaných systémech řízení : jakosti, přístupu k životnímu prostředí, bezpečnosti práce a bezpečnosti informací.

Aplikuje dobrovolné programy – Bezpečný podnik a EMAS, které účinně podporují zásady udržitelného rozvoje.

Vycházejí z dlouhodobé strategie i závazků deklarovaných v Prohlášení vedení

se vrcholové vedení společnosti zavazuje, že :

- ♦ svojí angažovaností a aktivitou na poli integrovaného systému řízení bude podporovat a prosazovat tuto politiku, pravidelně hodnotit zlepšování efektivnosti systému managementu a aktualizovat politiku v návaznosti na vývoj strategie OHL ŽS, a.s.;
- ♦ bude pravidelně hodnotit plnění cílů a cílových hodnot vycházejících z této politiky, stanovených pro všechny oblasti integrovaného systému řízení;
- ♦ bude uplatňovat politiku bezpečnosti informací založenou na ochraně důvěrnosti, dostupnosti a úplnosti informací, požadavcích legislativy a dalších zainteresovaných stran;
- ♦ bude plánovat a zajišťovat zdroje s cílem, aby firemní infrastruktura byla vhodná pro plnění strategie a cílů OHL ŽS, a.s.;
- ♦ bude rozvíjet koncepci sociální odpovědnosti firmy, transparentnosti a korektnosti vztahů se zainteresovanými stranami;
- ♦ bude do všech svých podnikatelských rozhodnutí integrovat hlediska BOZP a environmentální požadavky s cílem maximální eliminace negativních dopadů svých aktivit na životní prostředí a zdraví lidí v místech svého podnikání;
- ♦ bude udržovat shodu s požadavky legislativy a dalších požadavků zainteresovaných stran ve všech svých činnostech, v otázkách souvisejících s bezpečností práce, s ochranou životního prostředí a s kvalitou produktu a služeb;
- ♦ bude trvale zabezpečovat vzdělávání, výcvik a motivaci zaměstnanců k bezvadnému – profesionálnímu výkonu činností při odpovědném a šetrném přístupu k životnímu prostředí a zabezpečení BOZP;

- ◆ bude prosazovat prevenci při ochraně životního prostředí a BOZP ve všech činnostech tak, aby se předcházelo možným úrazům a havarijním stavům;
- ◆ bude iniciovat všechny partnery a dodavatele k tomu, aby uplatňovali, dodržovali a rozvíjeli zásady šetrného přístupu k životnímu prostředí, eliminovali rizika BOZP a zajišťovali bezpečné chování svých zaměstnanců na společných pracovištích – stavbách;
- ◆ bude uplatňovat otevřený přístup a vést dialog se zaměstnanci, zákazníky, úřady a veřejností o otázkách vztahu OHL ŽS, a.s. k životnímu prostředí;
- ◆ bude trvale zvyšovat povědomí bezpečného chování zaměstnanců z hlediska BOZP při výkonu jejich povolání a otevřeně projednávat stav BOZP a jeho další možné zlepšování se zástupci zaměstnanců společnosti;
- ◆ bude měřit a monitorovat firemní procesy a hodnotit jejich efektivnost, včetně uplatňování systému monitorování spokojenosti zainteresovaných stran, jako zpětnou vazbu pro plánování změn v řízení a organizaci firemních procesů;
- ◆ bude monitorovat a hodnotit svůj environmentální profil a přijímat opatření vedoucí k jeho neustálému zlepšování;
- ◆ bude vyvíjet úsilí ke snižování úrazovosti, tj. počtu, závažnosti a délky léčení úrazů a eliminaci vlivu pracovního prostředí na nemocnost zaměstnanců.

V Brně, dne 23.01.2007

Ing. Michal ŠTEFL
generální ředitel

Přistoupení (commitment) :

Každý člen vrcholového vedení bude tuto politiku uplatňovat ve svém úseku, respektive řízeném závodě.

Ing. František Ledabyl,
personální a správní ředitel

Ing. Ladislav Patlich,
finanční ředitel

p. Václav Bartoněk,
výkonný ředitel pro Dopravní stavby

Ing. Josef Martinovský
výkonný ředitel pro Pozemní stavby

2. Představení akciové společnosti

OHL ŽS, a.s je moderní, multiprofesní stavební firma, která patří ke čtyřem největším a nejvýznamnějším stavebním firmám v ČR s více jak 50letou tradicí. Společnost se rozhodující měrou podílí na stavbách pro České dráhy a dále se specializuje na výstavbu a rekonstrukce železobetonových a ocelových silničních, dálničních a železničních mostů a sanace všech betonových a železobetonových konstrukcí. Za posledních 5 let se obrat firmy ztrojnásobil a tržby v roce 2006 dosáhly více jak 8,701 miliard korun při cca 1850 zaměstnancích.

V polovině roku 2003 došlo k významné změně ve vlastnické struktuře firmy, a to vstupem španělské stavební společnosti OHL (Obrascón Huarte Lain, S.A.), která je šestou největší stavební firma ve Španělsku s aktivitami téměř po celém světě – od Mexika, Brazílie, Chile a Argentiny po Turecko, nebo Maroko.

OHL ŽS, a.s. je od 1.1.2007 organizována formou oborově specializovaných závodů, a to:

- **Dopravní stavby (DS);**
- **Pozemní stavitelství (PS).**

Vedení společnosti rozhoduje např. o celkové strategii, obchodní politice a řídí finanční toky v rámci společnosti. Útvar BOZP, PO a ŽP metodicky řídí jednotlivé závody v oblasti životního prostředí, bezpečnosti a hygieny práce a mj. odpovídá za identifikaci jednotlivých právních požadavků formou zpracování registrů legislativních a jiných požadavků pro oblasti bezpečnosti a hygieny práce, metrologie, ekologie, odpadů, obalů, životního prostředí, chemických látek. Pod tento útvar patří i ekolog společnosti, který metodicky řídí pracovníky odpadového, vodního a chemického hospodářství na závodech a divizích. Tyto pracovníky pověřují písemně výkonem funkce ředitele závodů, každá z těchto funkcí je kumulována s jinými funkcemi. Základním dokumentem pro oblast životního prostředí je Řád ekologie. Metodické vedení pro zavádění a auditování integrovaného systému řízení zajišťuje pro závody útvar systému řízení.

Jednotlivé závody nemají právní subjektivitu, přitom však mají velkou samostatnost. Závody odpovídají za svou vizi, misi, strategii, které vychází z vize společnosti a podporují strategii vrcholového vedení. Mezi základní funkce závodu tak patří obchodní, výrobní a ekonomické záležitosti v daném segmentu trhu.

2.1 Závod Pozemní stavitelství

Závod Pozemní stavitelství vznikl novým organizačním uspořádáním společnosti dne 1.1.2000, a to sloučením tří divizí: Stavitelství Ostrava, Stavitelství Olomouc a Pozemní stavitelství Brno. Od 1.1.2005 byla k závodu přičleněna divize 406 Podzemní stavitelství Brno (dříve součást závodu MOSAN).

Závod je v současné době rozdělen do šesti divizí:

- divize Pozemní stavitelství Brno
- divize Stavitelství Olomouc
- divize Stavitelství Ostrava
- divize Stavitelství Praha
- divize Podzemní stavitelství
- divize STAVIN

Hlavní náplní činnosti závodu je:

- vyšší dodavatelství – projektový management, engineering a kompletace nadzemních i podzemních staveb v oborech pozemního, vodohospodářského a inženýrského stavitelství
- řízení a realizace stavebních děl pozemního stavitelství a stavebních děl v oborech inženýrského a vodohospodářského stavitelství včetně tzv. ekologických staveb, staveb kanalizací, čistíren odpadních vod, ekologických skládek, odstraňování ekologických zátěží
- stavební konstrukce a práce, zejména: zemní práce a konstrukce zakládání staveb, železobetonové monolitické konstrukce, železobetonové montované konstrukce, zděné konstrukce, konstrukce střech a opláštění staveb, technika prostředí staveb, trubní části inženýrských sítí, výroba a montáž ocelových a zámečnických konstrukcí

- naším dalším oborem je oblast podzemních staveb, kde kromě rekonstrukcí železničních tunelů provádíme i výstavbu podzemních děl, jako jsou například kolektory pro inženýrské sítě, technologií klasické ražby (NRTM apod.). V současné době jsme schopni splnit veškeré požadavky na technologie výstavby podzemních děl.

2.1.1 Sídlo správy závodu

Vedení a správa závodu sídlí v centru města Brna na ulici Burešova č. 938/17 v administrativní budově OHL ŽS, a.s.

2.1.2 Areál Brno – Maloměřice

Areál se nachází v průmyslové zóně na ulici Kulkova 30, poblíž vozového depa a seřadovacího nádraží ČD, a.s. Brno - Maloměřice. V blízkém okolí není žádný vodní tok, ani obytná zástavba. Areál je oplocen a v mimopracovní době a o sobotách, nedělích a státních svátcích hlídán. Nyní jsou v areálu plochy a objekty užívané střediskem závodu Pozemní stavitelství, AZ Servisem s.r.o. a divizí Dílny a doprava, závodu Dopravní stavby.

V části areálu užívané divizí STAVIN se nachází hala zámečnická dílna, výrobní, skladovací, administrativní a sociální částí, sklad technických plynů, plechové sklady, shromaždiště nebezpečných odpadů, sklad chemických látek, zpevněné parkovací a skladové plochy.

Odpadní vody jsou vedeny přes LAPOL, kde se zachytávají nebezpečné složky a poté jsou vypouštěny do městské kanalizace. Dešťové vody jsou svedeny do retenčních nádrží, z nichž jsou rovněž vypouštěny přes LAPOL do městské kanalizace. Minimalizuje se tak riziko vypouštění nebezpečných složek do kanalizace.

2.1.3 Areál Brno – Slatina

Areál se nachází na ulici Drážní 11, vedle dálnice Brno – Olomouc. V blízkém okolí není žádný vodní tok ani obytná zástavba. Areál je oplocen a nepřetržitě hlídán. Odpadní vody jsou pomocí jímek svedeny do žumpy, která je jednou měsíčně vyvážena odbornou firmou. Dešťové vody jsou svedeny do retenční nádrže. Nyní jsou v areálu prostory a objekty užívané středisky závodu Pozemní stavitelství a středisky závodu Dopravní stavby.

V části areálu užívané středisky závodu Pozemní stavitelství se dále nachází dílna pro drobné opravy vozidel a mechanizace, sklady materiálů a technického vybavení, manipulační a skladovací plochy, administrativní budovy a plochy pro odstavení vozidel a mechanismů.

2.1.4 Areál Brno – Světlá

Areál se nachází v Brně na ulici Světlá č. 5, mezi Husovicemi a Maloměřicemi. Lokalita leží uvnitř obytné zástavby asi 300 m od řeky Svitavy. Areál je oplocen a nepřetržitě hlídán.

Nyní jsou v areálu prostory a objekty užívané středisky závodu Pozemní stavitelství, středisky závodu Dopravní stavby a externí obchodní firmy v pronájmu.

Do areálu se vstupuje přes vrátnici, na kterou navazuje administrativní budova, kde jsou umístěny kanceláře, zasedací místnosti a výdejna stravy. Před budovou se nachází parkoviště pro hosty a pracovníky závodu. V areálu závod dále využívá skladovací prostory – venkovní plochy a plechové sklady, ubytování v obytných kontejnerech a odstavné parkovací plochy.

2.1.5 Areál Ostrava - Svinov

Areál Ostrava - Svinov je dislokován na ulici Navrátilova 1 v Ostravě, v průmyslové zóně. Areál je oplocen, pro zabezpečení ostrahy majetku je v areálu vykonávána strážní služba v mimo pracovní dobu, ve dnech pracovního volna a pracovního klidu Sestava UNIMO buněk je vytápěna elektrickými přímotopy.

V areálu se není veřejná kanalizace, odpadní vody jsou z areálu kanalizací svedeny do nepropustné žumpy a vyváženy podle smlouvy oprávněnou organizací. Dále se v areálu nacházejí administrativní budova, dílny, sklady, sociální budova se šatnou a umývárnu, přístřešek pro motorová vozidla, zpevněná plocha pro ukládání mobilních buněk a materiálu.

2.1.6 Areál Olomouc – Sibiřská

Areál Olomouc – Sibiřská je dislokován na ulici Sibiřská 28 v Olomouci, v průmyslové zóně. Areál je pronajat od Českých drah, má velikost cca 3800 m². V areálu se nachází administrativní budova – sestava UNIMO buněk, mobilní kotelna AKV 115, plechové sklady, prostory pro ukládání odpadu, zpevněné plochy pro parkování vozidel a pro nakládku i vykládku vozidel. Areál je vytápěn malou kotelnou na tuhá paliva s výkonem do 50 kW. Odpadní vody jsou vypouštěny v souladu s uzavřenými smlouvami do kanalizace D a veřejné kanalizace. Areál je oplocen a nepřetržit hlídán.

V rámci organizačním změn probíhajících u OHL ŽS a.s., byla od 1.10.2006 správou všech areálů pověřena firma ŽS Real, a.s..

Součástí uzavřených smluvních vztahů s touto firmou jsou i požadavky v oblasti životního prostředí.

2.1.7 Stavby

Závod PS realizuje stavby po celém území ČR a také na Slovensku. V rámci prohlášení se budeme zabývat pouze stavbami tuzemskými.

Na všech stavbách budujeme zařízení stavenišť, jehož součástí je i sociální zázemí (šatny a WC pro zaměstnance). Ubytování na stavbách je zabezpečováno formou ubytování v ubytovnách v místě, resp. pronájmem ubytovacích zařízení.

(Poznámka: Systém řízení staveb je podrobně rozepsán v kapitole 3.1)

Významné zakázky závodu od roku 2000

Mezi významné pozemní stavby realizované Závodem Pozemní stavitelství v oblasti občanské vybavenosti patří především:

- Fakultní nemocnice Olomouc
- Aula a centrum informačních technologií pro Vysokou školu báňskou v Ostravě
- Prst C Terminálu sever 2 mezinárodního letiště Praha – Ruzyně
- Rekonstrukce objektu Joštova 10, Fakulta sociálních studií MU v Brně
- Městské divadlo Brno, rekonstrukce s dostavbou nové hudební scény
- Kompletní rekonstrukce loutkového divadla Radost v Brně
- Budova OP Všeobecné zdravotní pojišťovny Brno – město, administrativní budova

V oblasti staveb pro bydlení je to například:

- Bytový dům „B“ a „C“ Bacherova (Mošnerova) ulice, Olomouc
- Kaskádový obytný dům Pyramida v Olomouci
- Rodinné domy Brno – Vinohrady
- Rodinné domy v Utěchově

Pro průmysl a obchod byly investorům předány stavby:

- Společensko obchodní centrum Hradec Králové
- Obchodní centrum Frýdek – Místek (PRIMA, BAUMAX)
- Obchodní středisko KAUF LAND, Přerov
- Obchodní dům HORN BACH v Brně
- Pávilon „V“ pro Brněnské veletrhy a výstavy
- Centrální umývárna a denní údržba vozů v areálu DPmB a.s.

Společnost OHL ŽS, a.s. se zaměřuje i na **rekonstrukce památkově chráněných objektů**. V této oblasti byly provedeny především rekonstrukce:

- Městského divadla v Brně
- Děčín, hlavní nádraží – rekonstrukce výpravní budovy
- Výpravní budova žst. Jistebník – modernizace TÚ Studénka – Ostrava
- Výpravní budova žst. Suchdol nad Odrou – modernizace TÚ Hranice - Studénka

Oblast Ekologické stavby:

Mezi významná realizovaná díla v této oblasti patří:

- Rekonstrukce jezu na řece Jizeře v Mladé Boleslavi
- Obnova ovládní a řízení vodního díla Střekov
- Stabilizace a úpravy koryta řeky Bělé
- Sanace malostranského sběrače po povodni
- Protipovodňová opatření na ochranu hl. města Prahy

Oblast Vodohospodářské stavby:

Mezi nejvýznamnější realizované stavby patří především kanalizace a ČOV spolufinancované z evropských fondů jako je například:

- Stoková síť města Brna
- Rekonstrukce kanalizačního systému města Ostravy
- Zásobování vodou Brno – Slatina
- Rekonstrukce a rozšíření ČOV Brno – Modřice
- Rekonstrukce ČKV a ČOV mezinárodního letiště Praha – Ruzyně

Zakázky v realizaci

- Univerzitní kampus Brno – Bohunice pro MU, stavba AVVA
- Sklad LPH na letecké základně Náměšť nad Oslavou
- Opravárenské centrum pro opravu letadel Mošnov
- Zlepšení kvality vod v oblasti soutoku řek Bečvy a Moravy
- Olomouc – rekonstrukce a dobudování stokové sítě – II. část
- Bytový dům obytného souboru Okružní – Hněvotínská
- Výstavba metra IV.C2 (Ládvi – Letňany)
- Kompletní zajištění realizace výstavby Národní technické knihovny
- Fakultní nemocnice v Motole
- Výstavba skladu leteckého paliva na letecké základně Čáslav
- Rekonstrukce ČOV Liberec
- Rekonstrukce a dostavba kanalizačního systému Liberec – Jablonec nad Nisou
- Červená Skála – obytný komplex
- Mosty pro apron D1 letiště Praha Ruzyně

3. Systém řízení s ohledem na životní prostředí

Systém řízení je na závodě zaveden a udržován dle ČSN EN ISO 9001:2001 (systém managementu jakosti – QMS), ČSN EN ISO 14001:2005 (systém managementu životního prostředí – EMS), OHSAS 18001 (systém managementu bezpečnosti práce - MBP) a EMAS II – tzv. integrovaný systém řízení. Plněním požadavků těchto norem a platných zákonných požadavků je zárukou dobrého chování společnosti k životnímu prostředí, zaměstnancům, dodavatelům, zákazníkům i široké veřejnosti.

System environmentálního managementu, jeho zavedení, udržování a zlepšování je popsán v Příručce řízení, část EMS. Obsahuje všechny důležité pokyny k zavedení a udržování systému, popisuje jednotlivé odpovědnosti a je podkladem pro vypracování interních směrnic, instrukcí a pracovních postupů.

Závod PS se v rámci systému EMS přihlásil k integrované politice, která je jednotná pro celou společnost OHL ŽS, a.s. a obsahuje všechny požadavky vyplývající z norem integrovaného systému řízení.

Závod PS dále identifikuje environmentální aspekty vycházející z minulých, současných nebo plánovaných činností závodu a určuje, které z nich mohou mít významné environmentální dopady. Sleduje požadavky příslušných zákonů, nařízení, vyhlášek a požadavků zákazníků příp. dalších zájmových sdružení a skupin.

Z těchto podkladů se vychází při stanovování cílů a cílových hodnot. Cíle jsou realizovány pomocí programů, ve kterých jsou určeny odpovědné osoby, termíny plnění a zdroje potřebné k dosažení vytyčených cílů. Výsledné hodnoty jsou pravidelně měřeny a monitorovány a jednotlivé programy vyhodnocovány.

Na závodě jsou pravidelně prováděny interní audity (resp. integrované audity – EMS, QMS, MBP, EMAS II a BP), které zajišťuje tým vyškolených interních auditorů. Tyto audity slouží k ověření shody s požadavky systémů, shody s legislativou, prověření funkčnosti systémů a identifikaci příležitostí pro zlepšování. Výstupem z auditu je Zpráva z auditu a je předkládána vedení závodu a odpovědným osobám.

Vrcholové vedení závodu pravidelně přezkoumává informace z monitorovaných hodnot a zjištění z auditu a rozhoduje o realizaci případných opatření k nápravě (příp. preventivních opatření) a definuje další cíle a cílové hodnoty. Za funkčnost environmentálního systému včetně jeho neustálého zlepšování odpovídá vedení závodu. Vrcholnou odpovědnost za tento systém má představitel vedení pro integrované systémy řízení.

Při zavádění systému EMAS II jsme na závodě aplikovali dle schválené metodiky do interního informačního systému sledování environmentálních nákladů a výnosů tzv. environmentální manažerské účetnictví (EMU).

Dále závod zavedl trvalé monitorování a měření environmentálních ukazatelů, které odrážejí vliv činností závodu na životní prostředí a jejich vyhodnocení je součástí tohoto veřejného Prohlášení k životnímu prostředí.

Školení zaměstnanců

U závodu PS pracuje v současné době cca 793 zaměstnanců. V rámci systému řízení jsou pořádána pravidelná školení managementu (1x ročně), kde jsou spolupracovníci seznamováni s politikou, s dlouhodobými i krátkodobými cíly a nejvýznamnějšími aspekty závodu nejen v oblasti životního prostředí, ale i v oblasti jakosti a bezpečnosti práce.

Zaměstnancům na nižších úrovních jsou informace o těchto systémech sdělovány formou školení v rámci periodického ročního školení v oblasti BOZP, PO a ŽP a specifika pro dané pracoviště jsou proškolená před zahájením prací. Tím je zajištěno zvyšování celkového povědomí o integrovaném systému řízení u všech zaměstnanců.

Komunikace

Interní komunikace v oblasti EMS probíhá prostřednictvím porad vedení, výrobních porad, pohovorů a školení pracovníků, informačními tabulemi, OHL ŽS novinami, apod.

Externí komunikace probíhá hlavně s investory, dodavateli, podzhotoviteli prací, státní správou a veřejnými organizacemi. S investory a jednotlivými dodavateli a podzhotoviteli jsou pravidelně pořádány pracovní porady a kontrolní dny na stavbách, kde jsou mimo jiné projednávány i otázky týkající se životního prostředí.

Jednou z forem komunikace je také zjišťování spokojenosti zákazníků ve všech oblastech integrovaného systému řízení.

3.1 System péče o životní prostředí při realizaci staveb

Základem systémů řízení při realizaci staveb je „Plán EMS pro stavbu“ (dříve nazvaný Plán zabezpečení požadavků EMS na stavbě), který slouží jako tzv. Program EMS. Jsou zde definovány jednotlivé činnosti, jejich aspekty a dopady a odpovědnosti pro danou stavbu. Dále jsou definovány postupy

týkající se odpadů, chemických látek, mechanizace apod. (tzn. opatření, příp. programy sloužící k minimalizaci dopadů na životní prostředí).

Tyto plány jsou vyhodnocovány v průběhu stavby a to formou interních auditů a prováděnými kontrolami odpovědných pracovníků (pracovníkem odpadového hospodářství, příp. vedoucími středisky a stavbyvedoucími při běžných kontrolách stavby).

U staveb je vedena průběžná evidence odpadů, ve které jsou specifikovány jednotlivé druhy odpadů a je určeno, jakým způsobem se s odpadem nakládá. U odpadů nebezpečných jsou k dispozici Identifikační listy. Vyskytují-li se na stavbách chemické látky a přípravky, jsou řádně označeny a skladovány v záchytných vanách a je vedena řádná evidence těchto látek. K dispozici jsou rovněž Bezpečnostní listy. Odpadové a chemické hospodářství je pravidelně kontrolováno pověřeným pracovníkem odpadového hospodářství a v rámci prováděných interních auditů.

3.1.1 Jednání se zainteresovanými stranami

Spolupráce s podzhotoviteli

Ovlivňujeme a motivujeme své podzhotovitele a partnery ke snižování negativních dopadů na životní prostředí. Smlouvy s našimi podzhotoviteli jsou formulovány tak, aby byl podzhotovitel na stavbě povinen zabezpečovat podmínky ochrany životního prostředí minimálně odpovídající úrovni našeho závodu.

Podzhotovitelské firmy před zahájením prací proškolujeme v oblasti požadavků, které vyplývají z legislativy a našich interních norem pro životní prostředí a ekologii.

Jednání se zákazníky

Při realizaci veškerých projektů klademe velký důraz na ochranu životního prostředí a uplatňujeme celý výše zmíněný systém řízení s ohledem na životní prostředí. Při realizaci projektů a návrhů technologií v rámci péče o životní prostředí využíváme nejnovější poznatky vědy a techniky. Inicujeme jednání, v rámci kterých se snažíme naše zákazníky přesvědčit o používání ekologicky šetrnějších technologií, než jsou navrženy v projektu zákazníka.

Jako příklady můžeme následující uvést následující příklady :

Vytápění ČD THÚ Bohumín kondenzačními plynovými kotli

Při realizaci zakázky Bohumín ČD THÚ Bohumín se nám podařilo prosadit výměnu navržených klasických plynových kotlů za kondenzační plynové kotle, které díky využívání tepla z prostoru spalin dosahují vyšší účinnosti při provozu kotlů a tím je dosaženo úspor spotřeby obnovitelného zdroje- zemního plynu.

Vytápění nové auly VŠB – TU v Ostravě tepelnými čerpadly

Při realizaci nové auly VŠB TU v Ostravě (foto na titulním listu) došlo k zásadní změně původně navrženého způsobu vytápění. Původně navržené vytápění horkovodním systémem bylo zachováno pouze částečně, a to pro dohřívání tepelných čerpadel, které jsou navrženy jako základní k životnímu prostředí šetrný tepelný zdroj pro novou budovu, využívající geotermální energii. Tímto je dosaženo zásadní celkové úspory spotřeby energií při provozování těchto tepelných čerpadel.

Využívání stavebních recyklátů v rámci zakázek z evropských fondů

Závod Pozemní stavitelství se snaží využívat recyklovaných materiálů v maximální možné míře, kde je to technicko - kvalitativními požadavky na výstavbu dovoleno.

Proto především při následném zásypu výkopů a provádění podkladních vrstev vozovek nad těmito výkopy jsou využívány stavební recykláty. Jako příklad můžeme uvést provedení zakázky v rámci Stokové sítě města Brna, projekt ISPA č. 2000/CZ/16/PIPE/002.

4. Environmentální aspekty

Společnost OHL ŽS, a.s. má vytvořen postup k identifikaci environmentálních aspektů a jejich hodnocení, dále k zpracování a udržování registrů těchto aspektů. Identifikace environmentálních aspektů se provádí jak pro činnosti na stavbách, tak pro činnosti v areálech.

Při hodnocení, které se aktualizuje každé tři roky, nebo při zavedení nové technologie, popř. při aktualizaci legislativy, bereme v úvahu zejména hledisko působení našich činností v následujících oblastech:

Přímé aspekty:

Oblast vstupů:

- spotřeba vstupních surovin a materiálů;
- spotřeba energií (voda, plyn, teplo, el. energie);
- spotřeba PHM;
- spotřeba nebezpečných chemických látek;
- produkce odpadů;
- možnost havárie;

Oblast dopadů:

- spotřeba neobnovitelných zdrojů;
- emise do ovzduší (tuhé, plynné, emise záření),
- znečištění vody (odpadní vody, dešťové vody),
- znečištění půdy,
- hluk a vibrace do okolí;
- rozsah havárie.

Nepřímé aspekty:

Nepřímé aspekty hodnotíme v těchto oblastech pro níže uvedené činnosti:

- vlastnictví certifikátu EMS/osvědčení EMAS;
- dodržování podmínek uvedených ve smlouvách, dodržování legislativy;
- možnost dalšího využití (recyklace);
- balení
- používání výrobků/materiálů/technologií šetrných k ŽP;
- možnost havárie;
- vybavení havarijními prostředky.

Vybrané činnosti pro nepřímé aspekty:

- **Provozní činnosti** (výrobky, materiály, podzhotovitelé, mytí a nákup dopravy a mechanizace);
- **Provoz areálu – nakupované služby** (úklid, údržba a opravy, ostraha, stravování, ubytování).

4.1 Přímé aspekty

□ **Spotřeba vstupních surovin a materiálů**

Rozsah a množství zabudovaných materiálů je dáno charakterem a druhem realizované stavby a předepsáno projektovou dokumentací. Závod Pozemní stavitelství uplatňuje při realizaci staveb tzv. „in line“ metodu, která spočívá v tom, že přísun materiálů a výrobků, nasazování mechanismů, kapacit a subdodávek atd. je realizováno na stavbě až v okamžiku přímé spotřeby. Jedná se o organizačně náročnou činnost, která je předepsána přípravnou dokumentací každé konkrétní stavby a v průběhu realizace řízena kvalitním týmem vedoucího projektu stavby. Tento způsob výrazně šetří spotřebu materiálu (žádné mezisklady a manipulace, minimální ztráty, malé poškození, rychlé zabudování atd.) a rovněž snižuje prostoje a spotřebu energií, PHM, potřebu ploch a skladů.

Při projednávání realizace staveb rovněž spolupracujeme s projektantem a objednatelem na změnách technologií, konstrukcí a zařízení staveb s cílem snížení spotřeby materiálů a výrobků a zejména snížení nároků na spotřebu a údržbu v době provozování hotové stavby tzn., aby nároky na energie a údržbu byly v průběhu užívání nových staveb co nejmenší.

□ **Spotřeba el. energie, tepla, vody**

Pro svoji činnost a výrobu využívá závod také elektrickou energii. Spotřebu elektrické energie lze rozdělit na spotřebu na stavbách a spotřebu v areálech závodu. Spotřeba el. energie na stavbách závisí zejména na typu projektu, požadavcích zákazníka a klimatických podmínkách. Vlivem rozvoje závodu a

---

Prohlášení k životnímu prostředí

zvyšování objemu stavebních zakázek se zvýšila energetická náročnost např. z důvodu zajištění nuceného větrání při provádění podzemních prací. Spotřeba tepla na stavbách je závislá na postupech výstavby, včetně požadavků zákazníka na termíny výstavby. Jedná se o spotřebu tepla pro vytápění kanceláří a šaten pracovníků a vytápění budovaných staveb (temperování) v zimním období. Zahajování staveb a průběh výstavby je přednostně po dohodě s objednatelem organizován tak, aby nová stavba byla již před zimními měsíci předána investorovi, nebo, aby přes zimní období byly provedeny základy stavby a nosné konstrukce, u kterých nemá vytápění nebo temperování smysl.

Návrh provozních a sociálních zařízení staveb je součástí přípravy každé stavby a je vždy navržen s ohledem na minimalizaci dopadů na životní prostředí.

Spotřebu energií sledujeme také v námi užívaných částech areálů, kde dodržujeme zásady pro hospodaření s energiemi uvedené v Dopravně- provozních řádech jednotlivých areálů a spolupodílíme se na naplňování programů a opatření stanovených na základě energetického auditu.

V rámci prováděných technologií závodem je spotřebovávána voda. Největší spotřeba je u tzv. mokrých procesů – výroba betonů a malt. Betonové směsi však většinou nakupujeme v externích výrobnách (betonárnách). Malty mícháme z nakupovaných směsí (pytlovaných nebo zásobníkových) – spotřeba vody je minimalizována a určena technologickým postupem.

Pokud je to účelné a z hlediska kvalitativních požadavků na výstavbu možné používáme vodu užitkovou. V areálech a na stavbách je voda spotřebovávána na provoz sociálních zařízení a při odběru pitné vody pro přímou spotřebu.

□ **Spotřeba PHM, chemických látek**

Závod při provádění svých činností a technologií provozuje dopravní prostředky a mechanizaci, které spotřebovávají velké množství pohonných hmot. Velká spotřeba PHM souvisí s charakterem našeho podnikání - realizace širokého spektra stavebních zakázek, které jsou rozmístěné po celém území ČR a rovněž v zahraničí. Dále je spotřeba přímo ovlivněna charakterem a typem jednotlivých zakázek v daném období, vzdáleností jednotlivých staveb od místa sídla závodu a v neposlední řadě také klimatickými podmínkami. Přesto je snahou závodu spotřebu PHM snižovat, prostřednictvím postupné modernizace dopravních mechanizačních prostředků, dodržováním zavedeného systému preventivní údržby a předepsaných termínů technických kontrol a hospodárným využíváním vozového a strojního parku.

□ **Spotřeba chemických látek a přípravků**

Závod v rámci provádění svých činností používá chemické látky a přípravky. Jejich přehled je veden v Registru chemických látek a přípravků a je zajištěna distribuce příslušných Bezpečnostních listů na jednotlivá pracoviště a stavby.

Významnou položkou je spotřeba PHM a chemických látek (oleje, maziva) u osobních a nákladních automobilů a mechanizace při běžné činnosti. Spotřeba ostatních chemických látek je především v rámci provádění betonáží, injektáží, zdění a omítání tzn. v nejnižším stupni nebezpečnosti „Dráždivý“.

Používané chemické látky a přípravky jsou sledovány a je kladen důraz na to, aby při zacházení s nimi bylo postupováno v souladu s platnou legislativou.

□ **Odpadové hospodářství**

V průběhu zavádění EMS jsme se zaměřili především na odpadové hospodářství. Zlepšili jsme systém průběžné evidence, třídění a ukládání odpadů do určených a označených nádob podle platné legislativy.

Na stavbách mají odpovědné osoby povinnost řídit se pokyny uvedenými v normě "Pravidla řízení staveb" a vést záznamy v Knize odpadů.

V jednotlivých areálech závodu je soustřeďován odpad vyprodukovaný areálem, popř. odpad dovezený ze staveb (pouze v případě malé vzdálenosti stavby od areálu nebo malého množství odpadu, které by se nevyplatilo likvidovat samostatně). Na všech pracovištích se vzniklé odpady důsledně třídí, shromažďují na shromaždištích dle jednotlivých druhů, vede se průběžná evidence a jsou zabezpečeny před

Prohlášení k životnímu prostředí

nežádoucím únikem. Každé shromaždiště nebezpečných odpadů se řídí platnými Provozními a havarijnými řády. V podnikové normě "Třídění a ukládání odpadů" je definován způsob nakládání s jednotlivými kategoriemi odpadů. Odpady jsou odstraňovány pouze prostřednictvím oprávněných osob, které mají k této činnosti příslušná oprávnění orgánů státní správy.

□ **Znečištění půdy, vody**

Uvědomujeme si, že při nakládání s ropnými látkami na stavbách, v areálu nebo při havárii hrozí riziko kontaminace půdy a spodní vody. Proto náš závod vybavil všechny dopravní prostředky, mechanizaci a areály záchytnými vanami a havarijnými prostředky a proškolil zainteresované pracovníky tak, aby při případném úniku těchto látek bylo minimalizováno možné poškození životního prostředí.

Veškeré nakládání s látkami škodlivým vodám (nebezpečné chemické látky a přípravky) je v souladu s platnou legislativou. Všechny látky na stavbách i v areálech jsou skladovány v originálních obalech, příp. jsou umístěny v záchytných vanách, k dispozici jsou bezpečnostní listy těchto látek. Sklady jsou vybaveny záchytnými jímkami, příp. sorbčními koberci, havarijnými prostředky a hasícími přístroji. Skladování těchto látek (ropné látky, barvy, ředidla apod.) se řídí Provozními a havarijnými řády jednotlivých skladů.

Každý ze zaměstnanců závodu je povinen dbát na to, aby do vodních toků, kanalizací areálů a následně městské kanalizace nebyly vylévány nebo vypouštěny látky závadné vodám, např. ropné látky, barvy, čisticí a prostředky a jiné látky, které by ohrožily kvalitu vypouštěných odpadních vod a vystavily tak společnost možnosti uložení sankce příslušným orgánem státní správy v oblasti vodního hospodářství. Za poslední 3 roky nebyla udělena žádná taková sankce ani pokuta.

□ **Odpadní a dešťové vody**

V průběhu výstavby vznikají na stavbách odpadní vody v minimálním rozsahu (kanceláře, šatny, sociální zařízení). Pokud není možné napojit sociální zařízení na stávající splaškovou kanalizaci, jsou stavby vybaveny mobilními chemickými toaletami, které zapůjčujeme od firem, které zajišťují také jejich provoz a údržbu po celou dobu jejich používání. Odpadní vody v areálech jsou uvedeny ve stati 2.1 Areály.

Pokud budovaná stavba po uvedení do provozu zachycuje a svádí dešťové vody (střechy, komunikace, parkoviště apod.), pak jsou v předstihu budovány dešťové kanalizace, které budou dešťové vody odvádět po dokončení stavby. Tento princip je určen v harmonogramu provádění stavby a v technologickém postupu.

Dešťové vody z prostoru stavby jsou v průběhu realizace stavby sváděny do vhodných prostor, kde je možné jejich vsakování. Vždy se postupuje v souladu se stavebním povolením a vodoprávním rozhodnutím. Potřebná opatření (provozní svedení dešťových vod, usazovací jímka, drenáže a vsakovací prostor atd.) jsou konkrétně určeny v projektové dokumentaci provádění stavby a v technologickém postupu. Dešťové vody z areálů jsou sváděny do městské kanalizace (Olomouc) a do dešťového příkopu (ČD - Ostrava) v souladu s uzavřenými smlouvami.

□ **Emise do ovzduší**

Plynné emise

Hlavním zdrojem plynných emisí jsou dopravní prostředky a mechanizace. Veškeré dopravní prostředky a mechanizmy musí pravidelně procházet předepsanými technickými prohlídkami a emisními kontrolami tak, aby jejich vliv na znečištění ovzduší byl minimalizován. Dále je pro všechny dopravní prostředky a mechanizmy zaveden systém preventivní údržby. Úkolem obsluhy vozidel a mechanismů je minimalizovat negativní dopady na životní prostředí vyplývající z jejich činností. Startování dopravních prostředků a mechanizace, zvláště v obydleném území minimalizovat na dobu nezbytně nutnou pro zahřátí vozidla nebo stroje na provozní teplotu.

Provozovatelem malých zdrojů znečištění v areálu Brno – Slatina je pověřená firma ŽS REAL a.s. Je zde instalováno vytápění a příprava TUV zemním plynem jednotlivými spotřebiči do výkonu max. 49,5 kW.

Tuhé emise

Tuhé emise (prašnost) vznikají při pojezdu dopravních prostředků a mechanizace na staveništích, a to zejména v suchém období. Dále při provádění staveb vzniká u některých technologií prach (zemní práce, bourání)

Omezení vzniku těchto emisí řešíme snížením rychlosti mechanizačních prostředků, úklidem, kropením zeminy a bouraných konstrukcí, zakrytím bouraných částí stavby (plachty), volba vhodných bouracích technologií apod.

Emise záření

Emise záření produkuje náš závod při svařování. Při této činnosti dbáme na používání ochranných pomůcek. Během svařování na stavbách dbáme na důsledné užívání ochranných pracovních pomůcek, na omezení pohybu jiných osob po pracovišti a případnou koordinaci společně prováděných prací.

□ Hluk a vibrace do okolí

Závod zejména při provádění prací v zastavěném území způsobuje zvýšení hlučnosti v okolí stavby a to zejména pojezdem dopravních prostředků po stavbách a provozem mechanismů při práci na stavbě.

Aby docházelo k co nejmenšímu negativnímu působení přijímá závod v této oblasti řadu opatření – nasazení moderních vozidel a mechanismů s nižší hlučností, provádění pravidelné údržby, technických a servisních prohlídek vozidel a mechanismů, měření hlučnosti stavby s vlivem na okolí, v návaznosti na projednávání pracovního režimu s místními samosprávami (např. zákaz práce v nočních hodinách, omezení práce přes víkendy a svátky).

Vibrace ovlivňující okolí staveb vznikají zejména při používání vibračních strojů. Jsou proto přijímána opatření, např. stanovení pracovního režimu strojů, jejich vzájemná koordinace a vhodný návrh technologických postupů provádění prací využívající zařízení s nižším účinkem vibrací na okolí.

Opatření při působení hluku a vibrací na vlastní zaměstnance závodu je řešeno v rámci managementu bezpečnosti práce.

□ Havarijní plánování

Na jednotlivých stavbách jsou zpracovány Havarijní plány, které jsou k dispozici u specialistů odpovídající za odpadové a vodní hospodářství a jsou s nimi seznámeni všichni zaměstnanci, včetně podzhotovitelů firem, které se na jednotlivých úsecích stavby pohybují. Pro případy vzniku havárie v areálech byly zpracovány Provozní a havarijní řády, které jsou k dispozici ve všech skladech s chemickými látkami a skladech s odpady .

V případech, kde nejsou Havarijní plány požadovány jako samostatná dokumentace jsou havarijní situace řešeny v souladu s řídicí normou Pravidla řízení staveb.

Všechna pracoviště a stavby jsou vybavena havarijními prostředky. Se skupinou pracovníků byly prováděny cvičné situace havárie (únik ropných látek) a použití těchto prostředků v praxi.

□ Právní předpisy

Pro zabezpečení plnění požadavků legislativy a jiných požadavků je u společnosti OHL ŽS, a.s. zpracován a průběžně aktualizován Registr právních požadavků. Za naplňování tohoto registru odpovídá ekolog společnosti. V registru jsou uvedeny jednotlivé odpovědné osoby za konkrétní oblasti a interní řídicí dokumentace, popisující tuto oblast.

V registru legislativy jsou vedeny informace o naplňování jednotlivých zákonů, vyhlášek, norem, nařízení, atd. Jednotlivé požadavky zákonů jsou zpracovány do interní řídicí dokumentace (např. nakládání s odpady, chemické látky, apod.).

Platnost a dodržování legislativy pravidelně prověřujeme v rámci interních a externích auditů EMS (resp. integrovaných auditů). Zjištění týkající se legislativy jsou pravidelně na poradách vedení přezkoumávány a jsou přijímána konkrétní opatření, která zamezí opakování neshody a omezí vznik neshod nových.

Součástí zavedeného systému vztahu k životnímu prostředí je i hodnocení souladu s legislativními a jinými požadavky. Za toto hodnocení souladu odpovídá ekolog společnosti, jehož zpráva je podkladem pro roční přezkoumání integrovaného systému řízení vedením. Postup pro hodnocení souladu, včetně odpovědností za tvorbu a vyhodnocení jednotlivých záznamů je uveden v řídicí normě a.s. „Řád ekologie“.

Prohlášení k životnímu prostředí

Jiné požadavky, vztahující se ke specifické stavbě, jsou odpovědnými pracovníky zahrnuty do příslušného Plánu EMS na stavbu.

4. 2 Nepřímé aspekty

Kromě výše popsaných přímých aspektů způsobuje závod i tzv. nepřímé environmentální aspekty. Jsou to aspekty plynoucí z činností závodu, které mohou mít podstatný vliv na životní prostředí, ale které firma nemůže plně ovlivňovat a kontrolovat. Snahou závodu je i tyto aspekty v co největší míře ovlivňovat a eliminovat tak jejich negativní dopady. Mezi tyto aspekty patří:

□ Dodavatelé výrobků a materiálů

Závod své dodavatele podněcuje k dodávání takových výrobků a materiálů, které sami, nebo jejich výroba je šetrná k životnímu prostředí. Všechny hlavní materiály a výrobky, které odebíráme procházejí vstupním hodnocením v oblasti kvality. Hlavní dodavatelé těchto materiálů a výrobků vydávají Prohlášení o shodě dle zákona č. 22/1997 Sb., v platném znění. U materiálů a výrobků, jenž jsou zařazeny v kategorii nebezpečných chemických látek a přípravků vyžadujeme dodání Bezpečnostních listů.

Jedním z kritérií při hodnocení dodavatelů materiálů a výrobků je také oblast životního prostředí, které je dále zohledňováno při jejich výběru pro další spolupráci.

Pro hlavní stavební činnosti závodu je nabídka recyklovaných materiálů pro možné využití velmi omezená. Závod využívá recyklované stavební materiály pouze tam, kde je to technickými předpisy umožněno – tj. obsypy potrubí, zásypy výkopů apod.

□ Podzhotovitelé prací

V oblasti životního prostředí ovlivňujeme a motivujeme také své podzhotovitele a partnery formou uzavíraných smluv. Smlouvy jsou formulovány tak, aby byl podzhotovitel na stavbě povinen zabezpečovat podmínky ochrany životního prostředí, jakosti a bezpečnosti práce minimálně odpovídající úrovni našeho závodu, včetně sankcí a pokut za nedodržení těchto podmínek.

Podzhotovitelské firmy před zahájením prací na stavbě proškolujeme v oblasti požadavků na ochranu životního prostředí, jakosti i bezpečnosti práce. Nespokojenost s prací podzhotovitele se zapisují do stavebního deníku podzhotovitele, v případě porušení podmínek ochrany ŽP, jakosti a BOZP jsou ukládány pokuty a sankce (viz. jednotlivé smlouvy o dílo), včetně zápisu do Stavebního deníku.

Většina z hlavních podzhotovitelů prací mají zavedené systémy jakosti i EMS.

□ Doprava

I v oblasti dopravy se snažíme formou uzavíraných smluv ovlivňovat partnery v oblasti životního prostředí. Ve smlouvách je rovněž zakotvena povinnost zabezpečovat podmínky ochrany životního prostředí minimálně takovým způsobem jako náš závod. Navíc je uveden požadavek, aby nákladní automobily (příp. mechanizace) měla ekologické (hydraulické) náplně a havarijní soupravy.

□ Nakupované služby – provoz areálu

Naší snahou je, aby i v tzv. „podpůrných“ činnostech při provozu areálu, které jsou většinou nakupovanou službou byly dodržovány zásady vztahu k životnímu prostředí. Z tohoto důvodu jsou s pověřenou firmou ŽS REAL, a.s., která zajišťuje provoz areálu, do smluvních vztahů zahrnuty i podmínky pro oblast životního prostředí, včetně dodržování legislativních a jiných požadavků, včetně možnosti konzultací s ekologem OHL ŽS a.s. Zásady vztahu k životnímu prostředí jsou dále detailně zapracovány do Dopravně - provozních řádů areálů, na nichž se podílí odborní specialisté z OHL ŽS, a.s. Stupeň plnění těchto požadavků je prověřován v rámci zákaznických auditů, které OHL ŽS, a.s. provádí u ŽS REAL, a.s.

5. Závěr

Termín zkrácené verze Prohlášení:

Příští Prohlášení k životnímu prostředí (resp. jeho příloha č. 6) bude zpracováno ve stručné formě v květnu roku 2008. Tato zkrácená forma s aktualizovanými cíly, s hodnocením environmentálních aspektů a naměřenými hodnotami se bude vydávat ročně.

Termín pro příští Prohlášení:

V květnu roku 2010 bude zveřejněno podrobné Prohlášení k životnímu prostředí, které bude opět validováno akreditovaným environmentálním ověřovatelem.

Akreditovaný environmentální ověřovatel (akreditační číslo ověřovatele CZ – V – 5004):
STAVCERT Praha, spol. s r.o.
U Výstaviště 3 – Praha 7

Zpracovala:	Ing. Dagmar Kovaříková specialista pro systémy řízení
Představitel vedení pro integrovaný systém řízení	Ing. Jaromír Ticháček, CSc. výrobní a technický ředitel závodu
Schválil:	Ing. Josef Martinovský výkonný ředitel pro pozemní stavby člen představenstva OHL ŽS, a.s.
v Brně dne:	28. 5. 2007
Vydavatel:	OHL ŽS, a.s., závod Pozemní stavitelství Burešova 938/17, 602 00 Brno – střed
Vydání :	druhé
Rok vydání:	2007